

Aan
de gemeenteraad

Datum 10 oktober 2023
Zaaknummer 2023-0144104
Betreft Stand van zaken verduurzaming stadslogistiek

Vergadering van

Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Mobiliteit, Milieu & Economie
Auteur: Janno Heinen
E-mail: j.heinen@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Janno Heinen
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Bij de behandeling van de Kadernota 2024 heeft wethouder Van der Linden toegezegd dat er na het reces een raadsinformatiebrief volgt met de stand van zaken rondom de aanpak verduurzaming stadslogistiek.

Wat is de te delen informatie?

Achtergrond

De gemeente wil graag de leefbaarheid en levendigheid in de binnenstad vergroten, zoals staat in de binnenstadsvisie 'Slijpen aan een diamant'. Het verduurzamen van de logistieke stromen in onze binnenstad draagt hieraan bij door het verminderen van vervoersbewegingen en de overgebleven logistieke stromen emissievrij te maken. De invoering van een zero emissie zone (ZE-zone) voor logistiek is een maatregel die dit mogelijk maakt. Het invoeren van zo'n zone is een ingrijpende maatregel en deze gaat dus ook pas in op 1 januari 2026. In de tussentijd bereiden we ons en de partijen uit de stad, en daarbuiten, voor op deze maatregel.

Zoals hierboven al wordt beschreven is de prioriteit het verminderen van logistieke vervoersbewegingen met bestelbus of vrachtwagen. Hiermee dragen we het meest bij aan de ambities voor een leefbare en levendige binnenstad. Als er minder bestel- en vrachtverkeer door het centrum rijdt is het er aangenamer verblijven voor bezoekers, toeristen en inwoners. Dit heeft weer een positief effect op de aantrekkingskracht van de binnenstad wat goed is voor de ondernemers. Er worden daarnaast dan ook nog minder vervuilende stoffen uitgestoten. Door de binnenstadlogistiek efficiënter te regelen kunnen we dit realiseren. Denk hierbij aan het bundelen van bevoorrading, efficiëntere routing, minder vaak laten leveren of andere vervoersmiddelen gebruiken zoals bakfietsen. De overgebleven logistieke vervoersbewegingen zullen dan emissievrij moeten rijden, wat zorgt voor minder geluidsoverlast en wederom minder uitstoot van vervuilende stoffen.

De invoering van de ZE-zone logistiek is een maatregel uit het landelijke Klimaatakkoord. De invoering van deze zones levert een jaarlijkse CO2-besparing van ongeveer 1 megaton op. Inmiddels hebben een kleine 30 gemeenten aangekondigd een ZE-zone in te stellen. In Zuid-Holland gaat dit om Alphen aan de Rijn, Delft, Den Haag, Dordrecht, Gouda, Leiden en Rotterdam.

De gemeente Dordrecht heeft de ambitie vastgesteld om vanaf 1 januari 2026 een zero emissie zone logistiek in te voeren. De beoogde zone heeft daarbij de volgende omvang:

Er gelden meerdere overgangsregelingen voor de ZE-zone waardoor sommige voertuigen op benzine of diesel wat langer toegang hebben tot de zones. Dit zijn landelijke regelingen die voor alle gemeenten gelden. Daarnaast komen er ook verschillende ontheffingen voor voertuigen en/of ondernemers waarvoor de overstap naar elektrisch (nog) niet mogelijk is. Ook dit wordt grotendeels landelijk geregeld om uniformiteit tussen gemeenten te waarborgen. Verderop in het document wordt hier nog meer over uitgelegd. Door de overgangsregelingen, ontheffingen en alternatieven die er zijn, is de overstap voor ondernemers wat minder ingrijpend.

Nog te nemen besluiten

Voor de invoering van de ZE-zone moeten de volgende besluiten nog genomen worden:

- Q4 2024: Besluit tot daadwerkelijke invoering ZE-zone op 1-1-2026
- Q1 2025: Verkeersbesluit ZE-zone inclusief ontheffingenbeleid

Einde dit jaar is er een gedetailleerde planning klaar over de benodigde stappen voor invoering van de ZE-zone. Denk hierbij aan de handhavingsstrategie, aanbesteding en implementatie ANPR, en het ontheffingenbeleid. Deze zal te zijner tijd ter kennis name met de raad worden gedeeld.

Tijdljn

	2023		2024				2025				2026
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	
Persoonlijk adviesgesprek voor ondernemers	[Blue bar]										
Besluit over invoering ZE-zone					[Orange bar]						
Verkeersbesluit + ontheffingenbeleid						[Orange bar]					
Invoering ZE-zone										[Orange bar]	
Stappenplan invoering ZE-zone	[Blue bar]										
Opstartfase DrechtHUB	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]						
Monitoring logistiek vervoer	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	
Onderzoek verduurzaming bouwlogistiek			[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	
Probeeranbod ZE		[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	[Blue bar]	

Het probeeraanbod ZE wordt nog verder onderzocht en uitgewerkt. Het is een initiatief dat in veel andere steden met succes wordt toegepast.

Ondersteuning ondernemers

Sinds begin september bieden we ondernemers een gratis persoonlijk adviesgesprek aan. Onze logistiek makelaars gaan in gesprek met ondernemers over de ZE-zone en wat dit betekent voor de betreffende ondernemer. Vervolgens wordt op basis van de huidige logistiek inzichtelijk gemaakt welke mogelijkheden de ondernemer heeft om de overgang te maken naar efficiëntere en schonere logistiek. Deze gesprekken zijn zowel voor ondernemers die een eigen bedrijfsvoertuig hebben als

voor binnenstadondernemers die afhankelijk zijn van leveranciers. De nadruk van het gesprek ligt op het verminderen van het aantal vervoersbewegingen. In het advies wordt ook uiteengezet wat de elektrische alternatieven voor de huidige bestelbus en/of vrachtwagen zijn, inclusief de kosten en subsidies hiervan. De gesprekken leveren ons als gemeente ook weer waardevolle informatie op voor de vervolgstappen. De eerste gesprekken zijn inmiddels gevoerd.

Via verschillende communicatiekanalen zijn we de gratis adviesgesprekken aan het promoten, waaronder ook via de werkgevers- en brancheverenigingen. Daarnaast sturen we één dezer dagen een brief naar de ondernemers waarin dit ook weer wordt vermeld. Onze eigen gemeentelijke website heeft inmiddels een webpagina over de ZE-zone waar men een adviesgesprek aan kan vragen. Onze logistiek makelaars hebben inmiddels ook een presentatie gegeven bij de ALV van de POBD. We hopen hiermee zoveel mogelijk ondernemers te bereiken over de ZE-zone en het aanbod van de gratis adviesgesprekken.

We zijn ondertussen ook bezig met het realiseren van voldoende efficiënte en schone alternatieven voor ondernemers. MAAT, een regionaal bedrijf, is bezig met het realiseren van een logistieke hub, genaamd de DrechtHUB. Hier kunnen ondernemers hun bevoorrading laten leveren waarna MAAT de goederen van meerdere ondernemers gebundeld naar de binnenstad brengt. Ze maken daarbij gebruik van licht elektrische voertuigen (LEV's). Hiermee worden er veel busjes de binnenstad uit gehaald. Als gemeente ondersteunen we dit initiatief en onderzoeken we of wij onze eigen gemeentelijke leveringen ook via deze logistieke hub kunnen laten gaan. Daarnaast zijn er meerdere fietskoeriers actief die zowel bevoorrading als het versturen van pakketten duurzaam uitvoeren.

De komende periode onderzoeken we de mogelijkheden om met lokale dealers een probeeraanbod van ZE-voertuigen op te tuigen. Ondernemers kunnen zo het gebruik van bijvoorbeeld een elektrische bestelbus of vrachtfiets ervaren.

Ontheffingenbeleid

Zoals eerder vermeld worden samen met het Rijk en andere gemeenten meerdere ontheffingen voor de ZE-zones opgesteld. Als Dordrecht sluiten we hierbij aan om zoveel mogelijk uniformiteit in de regels te behouden. Dit is voor zowel de ondernemers als de gemeenten het meest wenselijk. Voor de uitgifte van deze ontheffingen wordt het landelijke Centraal Loket Ontheffingen in het leven geroepen, zodat ontheffingen voor alle zones gelden en gemeenten ontzorgd worden. Het is ons als individuele gemeente nog wel vrij om hier lokale ontheffingen aan toe te voegen, die wij dan wel zelf moeten regelen. Het ontheffingenbeleid zal onderdeel zijn van het verkeersbesluit.

Het huidige ontheffingenbeleid en aantal uitgegeven ontheffingen wordt, vanuit het op te zetten mobiliteitsplan, ook onderzocht en meegenomen de komende periode.

Wat speelt er nog meer?

Monitoring logistiek verkeer: We hebben via een pilotonderzoek het aantal logistieke vervoersbewegingen in het kernwinkelgebied in kaart gebracht over de periode van één week. We willen dit gaan uitbreiden naar continue monitoring.

Afvallogistiek: Zowel HVC als Netwerk rijden inmiddels met elektrische inzamelwagens in de binnenstad. Hiermee is de afvallogistiek voor huisafval en bedrijfsafval in de binnenstad een stuk duurzamer. Er wordt nu nog onderzocht hoe we het aantal ritten ook nog kunnen verminderen.

Pakketvervoer: Momenteel onderzoeken we de mogelijkheden om pakketkluisen te combineren met fietsparkeren in de binnenstad. Hiermee vergroten we het aantal pakketpunten voor inwoners zodat men meer alternatieven om pakketjes niet thuis te laten bezorgen. Hiermee verminderen we het aantal gereden kilometers van pakketvervoerders in de binnenstad. Er wordt bovendien nagedacht over een campagne richting inwoners en bedrijven om meer gebruik te maken van pakketpunten.

Eigen inkopen en aanbestedingen: Als gemeente zijn we als opdrachtgever zelf ook verantwoordelijk voor veel vervoersbewegingen. We proberen daarin het goede voorbeeld te geven door steeds vaker efficiënt en schoon vervoer (en materieel) uit te vragen aan onze opdrachtnemers. Vanuit Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) zijn we hier ook nadrukkelijk mee bezig. De komst van de ZE-zone wordt bovendien opgenomen in inkoop- en aanbestedingsopdrachten.

Bouwlogistiek: Logistiek afkomstig uit de bouwsector zorgt voor enorm veel vervoersbewegingen in steden. Met onze bouwopgave zal dit alleen maar gaan toenemen de komende jaren. Dit is actueel voor de hele stad en dus wordt er gezocht naar een stadsbrede aanpak om bouwlogistiek te verminderen en verduurzamen. Begin 2024 onderzoeken we wat er precies qua bouwverkeer op ons afkomt de komende jaren en hoe we hierop kunnen acteren. Denk hierbij aan het eisen van bouwlogistieke plannen, efficiënter vervoer van personeel en het gebruik van een bouwlogistieke hub. Momenteel experimenteren we al met deze maatregelen bij verschillende projecten.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Zie raadsinformatiebrief.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De kosten voor de aanpak verduurzaming stadslogistiek worden gedekt vanuit klimaatmiddelen van het Rijk die specifiek worden uitgekeerd ten behoeve van de totstandkoming van de ZE-zone.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Vaststellen van de routekaart Zero Emissie Zone voor stadslogistiek.](#)

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester